

VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

Onafhankelijk toezichthouder voor
de Vlaamse audiovisuele media

ALGEMENE KAMER

ZAAK VAN VRM

t. NV SBS BELGIUM

(dossier nr. 2015/185A)

BESLISSING
nr. 2015/038

11 mei 2015

In de zaak van VRM tegen NV SBS Belgium,

De Vlaamse Regulator voor de Media (algemene kamer), samengesteld uit:

Dhr P. SOURBRON, *voorzitter*,
Dhr C. ADAMS, *ondervoorzitter*,
Dhr R. LANNOO,
Mevr P. VALCKE,
Mevr K. VAN DER PERRE, *leden*

en Dhr D. PEEREMAN, *griffier*,

Na beraadslaging op 27 april en 11 mei 2015,
Neemt op de laatste datum de volgende beslissing:

////////////////////////////////////

PROCEDURE

1. Ingevolge de algemene opdracht, vastgesteld bij kaderbeslissing van 14 juli 2014 tot het uitvoeren van een regelmatige monitoring van de Vlaamse televisieomroeporganisaties, heeft de onderzoekscel van de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: de VRM) de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties op 18 februari 2015 van 16u tot 22u onderzocht.

Het betreft hier onder meer de uitzendingen van het omroepprogramma VIER van NV SBS BELGIUM.

2. Op 13 maart 2015 legt de onderzoekscel van de VRM aan de algemene kamer van de VRM een rapport inzake de naleving van de regelgeving voor.

3. Op 23 maart 2015 beslist de algemene kamer van de VRM om, op basis van het onderzoeksrapport, tegen NV SBS Belgium (hierna: SBS), met maatschappelijke zetel Fabrieksstraat 55 te 1930 Zaventem, een procedure op tegenspraak te starten.

4. Deze beslissing wordt samen met het onderzoeksrapport bij aangetekende brief van 26 maart 2015 aan SBS meegedeeld.

5. SBS bezorgt per brief van 9 april 2015 schriftelijke opmerkingen aan de VRM.

6. Op de zitting van 27 april 2015 wordt SBS vertegenwoordigd door Liesbet Hauben, Senior Legal Counsel, en Sofie Potvin, Creative Director.

////////////////////////////////////

DE FEITEN

7. De onderzoeksceel stelt vast dat tijdens de onderzochte periode omstreeks 17u40, na het programma 'Komen Eten', een eerste keer een beeldvullende reclamebumper wordt getoond die slechts 1,5 seconde duurt. De bumper bevat geen vermelding "reclame" en is louter visueel: er is geen akoestische afbakening (bijvoorbeeld door een jingle of een stilte).

Na deze reclamebumper volgen twee reclamespots die samen ongeveer 35 seconden duren. De twee reclamespots worden omkaderd door een rand waarin een aftelklok en de programma-aankondiging "zo meteen Smakelijk!" te zien is.

Na de laatste reclamespot wordt geen eindbumper getoond: het programma 'Smakelijk' begint onmiddellijk na de omkaderde reclamespot.

Deze werkwijze wordt nog driemaal herhaald tijdens de onderzochte periode: omstreeks 20u20, 21u en 21u45.

Volgens de onderzoeksceel is er onvoldoende onderscheid tussen reclame en de rest van de programmatie doordat de beginbumper telkens slechts 1,5 seconde beeldvullend en zonder de tekst "reclame" in beeld gebracht wordt, er geen akoestische scheiding bestaat tussen de redactionele inhoud en het reclameblok en er daarenboven geen eindbumper te zien is.

Bijgevolg begaat SBS, aldus de onderzoeksceel, een inbreuk op artikel 79, § 1, van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie (hierna: het Mediadecreet).

////////////////////////////////////

TOEPASSELIJKE REGELS

8. Artikel 79, § 1, van het Mediadecreet bepaalt:

"Televisiereclame, zelfpromotie uitgezonderd, en telewinkelen moeten duidelijk herkenbaar zijn en moeten kunnen worden onderscheiden van redactionele inhoud. Zonder afbreuk te doen aan het gebruik van nieuwe reclametechnieken, moeten reclame en telewinkelen met visuele en/of akoestische en/of ruimtelijke middelen van andere onderdelen van het programma worden gescheiden.

[...]."

////////////////////////////////////

A. Argumenten van SBS

9.1. Volgens SBS is er in voorliggend geval geen sprake van een inbreuk op artikel 79, § 1, van het Mediadecreet.

Vooreerst spreekt artikel 79, § 1, van het Mediadecreet, aldus SBS, niet over voldoende onderscheid of, zoals door de onderzoeksceel vermeld, *"onvoldoende onderscheid"* tussen reclame en redactionele inhoud. Dergelijke bijkomende voorwaarde kan volgens SBS niet worden opgelegd.

9.2. Vervolgens geeft SBS aan dat artikel 79, § 1, van het Mediadecreet specificeert dat het onderscheid kan geschieden via *"visuele en/of akoestische en/of ruimtelijke middelen"*.

SBS is van oordeel dat zij wel degelijk voorziet in dergelijke middelen, waardoor er een onderscheid wordt gemaakt tussen reclame en redactionele inhoud. Er is immers een visuele omkadering door een rand waarin een aftelklok én een programma-aankondiging te zien zijn. Volgens SBS is het op die manier duidelijk voor de kijkers waar zowel de reclame als de programmatie start en eindigt.

9.3. SBS voert aan dat de verwijzing door de onderzoeksceel naar de duur van de bumpers ook niet gebaseerd is op de bepalingen van het Mediadecreet, dat hiervoor nergens een minimumduur bepaalt.

Bovendien is SBS van mening dat de door haar gehanteerde aftelklok van bijvoorbeeld 60 seconden dient te worden beschouwd als een bumper van 60 seconden: 60 seconden lang wordt immers op visuele wijze duidelijk gemaakt aan de kijker dat er een uitzending plaatsvindt die dient te worden onderscheiden van de reguliere programmatie. Bijkomende afzonderlijke begin- en eindbumpers zijn volgens SBS dan ook niet nodig.

9.4. Ook de afwezigheid van de vermelding van het woord *"reclame"* kan haar niet worden verweten, aldus SBS, aangezien deze verplichting - die strenger is dan de Europese bepalingen - uit de Vlaamse regelgeving is geschrapt.

9.5. Ten slotte verwijst SBS nog naar de beslissing van de VRM van 23 februari 2015 inzake de afscheiding tussen reclame en redactionele inhoud. SBS geeft aan dat zij de zogenaamde aftelklok, zoals hier voorligt, reeds sedert 2011 hanteert en die volgens haar niet het voorwerp uitmaakt van de voormelde beslissing. Zelfs indien dit toch het geval zou zijn, dan meent SBS dat dergelijke aftelklokken in ieder geval de minimale bumpertijd van 2 seconden overtreffen.

////////////////////////////////////

B. Beoordeling.

10.1. Artikel 79, § 1, van het Mediadecreet schrijft voor dat televisiereclame duidelijk herkenbaar moet zijn en moet kunnen worden onderscheiden van redactionele inhoud. Reclame moet worden gescheiden van andere onderdelen van het programma met visuele en/of akoestische en/of ruimtelijke middelen.

Uit de parlementaire voorbereiding bij deze bepaling blijkt, met verwijzing naar de Interpretatieve Mededeling van de Europese Commissie (*Pb.C.* 28 april 2004, afl. 102, 2), dat de doelstelling ervan is om te vermijden dat er bij de kijkers verwarring ontstaat tussen reclame en andere programmaonderdelen. (*Parl. St.* VI. Parl. 2008-2009, nr. 2014/1, 36).

Daaruit volgt dat het loutere feit dat van enig visueel en/of akoestisch en/of ruimtelijk middel gebruik wordt gemaakt om de reclame te scheiden van de programma's, op zich niet volstaat om aan de bepalingen van artikel 79, § 1, van het Mediadecreet te voldoen. De reclame moet door deze afscheiding of afbakening bovendien voor de kijker duidelijk herkenbaar zijn en kunnen worden onderscheiden van de redactionele inhoud. In die zin kan er dus gesproken worden van "voldoende" of "onvoldoende" onderscheid tussen reclame en de rest van de programmatie.

Zoals SBS aanvoert, wordt in artikel 79, § 1, van het Mediadecreet inderdaad geen minimumduur voor bumpers bepaald, noch de verplichte vermelding van het woord "reclame" opgelegd. Bij de toetsing van een bepaalde uitzending aan artikel 79, § 1, van het Mediadecreet, moet telkens *in concreto* worden nagegaan of de gebruikte middelen om reclame te scheiden van andere onderdelen van het programma, doeltreffend zijn. Bij de beoordeling van deze elementen in een concrete zaak moet mogelijke verwarring bij de kijker als leidraad dienen.

10.2. Tijdens de onderzochte periode heeft VIER, zoals blijkt uit de beelden en het onderzoek, viermaal reclameblokken uitgezonden die begonnen met een beeldvullende bumper van 1,5 seconde, zonder vermelding van het woord "reclame", en niet werden afgesloten met een eindbumper. Na deze beginbumper volgen telkens reclamespots die werden omkaderd door een rand met aftelklok en aankondiging voor het volgende programma.

De bij de onderzochte uitzendingen gebruikte middelen volstaan niet opdat de reclamespots duidelijk herkenbaar zouden zijn en kunnen worden onderscheiden van redactionele inhoud, zoals voorgeschreven in artikel 79, § 1, van het Mediadecreet. In voorliggend geval wordt niet vermeden dat bij de kijkers verwarring kan ontstaan tussen reclame en andere programmaonderdelen.

Met name het hanteren van zeer korte beginbumpers – korter dan 2 seconden – kan tot verwarring aanleiding geven, te meer wanneer het woord “reclame” niet wordt vermeld en een eindbumper ontbreekt na de laatste reclamespot.

Dit is ook het geval voor het gebruik van een aftelklok met programma-aankondiging zonder meer. Deze door SBS gehanteerde aftelklok kan niet worden gelijkgeschakeld met een reclamebumper. Dergelijke aftelklok met enkel de vermelding van een volgend programma kan immers evenzeer tussen twee gewone programma's worden geplaatst en geeft op zich niet aan dat het om reclame gaat die van redactionele inhoud moet worden onderscheiden.

Uit het voorgaande volgt dan ook dat SBS inbreuken heeft begaan op artikel 79, § 1, van het Mediadecreet.

10.3. Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het gegeven dat de schending van het principe van de scheiding van reclame en redactionele inhoud een ernstige inbreuk betreft.

Een administratieve geldboete van 2500 euro is in dit geval een gepaste sanctie voor het hanteren van te korte beginbumpers bij reclameblokken.

Bij het bepalen van de sanctie voor het gebruik van een zogenaamde aftelklok zoals in voorliggend geval, houdt de VRM er rekening mee dat deze werkwijze nog niet eerder is getoetst aan artikel 79, § 1, van het Mediadecreet. Een waarschuwing is in dit geval een gepaste sanctie.

OM DEZE REDENEN, BESLIST DE VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

In hoofde van NV SBS Belgium inbreuken vast te stellen op artikel 79, § 1, van het Mediadecreet;

Overeenkomstig artikel 228, 1° en 4°, van het Mediadecreet NV SBS Belgium te waarschuwen en een administratieve geldboete van 2500 euro op te leggen.

Aldus uitgesproken te Brussel op 11 mei 2015.

D. PEEREMAN
griffier

P. SOURBRON
voorzitter

Tegen deze beslissing kan beroep tot nietigverklaring worden aangetekend bij de Raad van State. Dat beroep moet worden ingesteld bij aangetekende brief binnen zestig dagen na de kennisgeving, overeenkomstig de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het besluit van de regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.